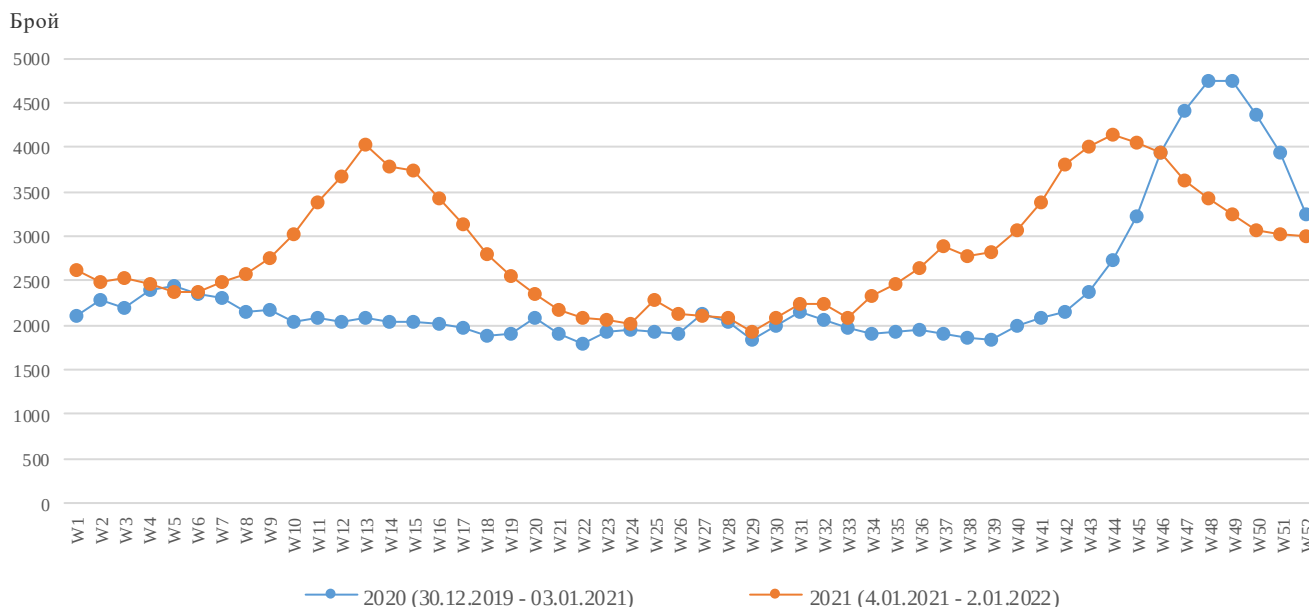

УМИРАНИЯ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2021 ГОДИНА (ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

През четвъртото тримесечие на 2021 г. (40-тата - 52-рата седмица) броят на умрелите лица е 45 812, а коефициентът на обща смъртност¹ - 26.7‰. Смъртността при мъжете е по-висока (28.2‰) в сравнение с тази при жените (25.4‰). Спрямо същия период на 2020 г. смъртните случаи се увеличават с 1 841, или с 4.2%, докато спрямо третото тримесечие на 2021 г. се увеличават с 15 099, или с 49.2%.

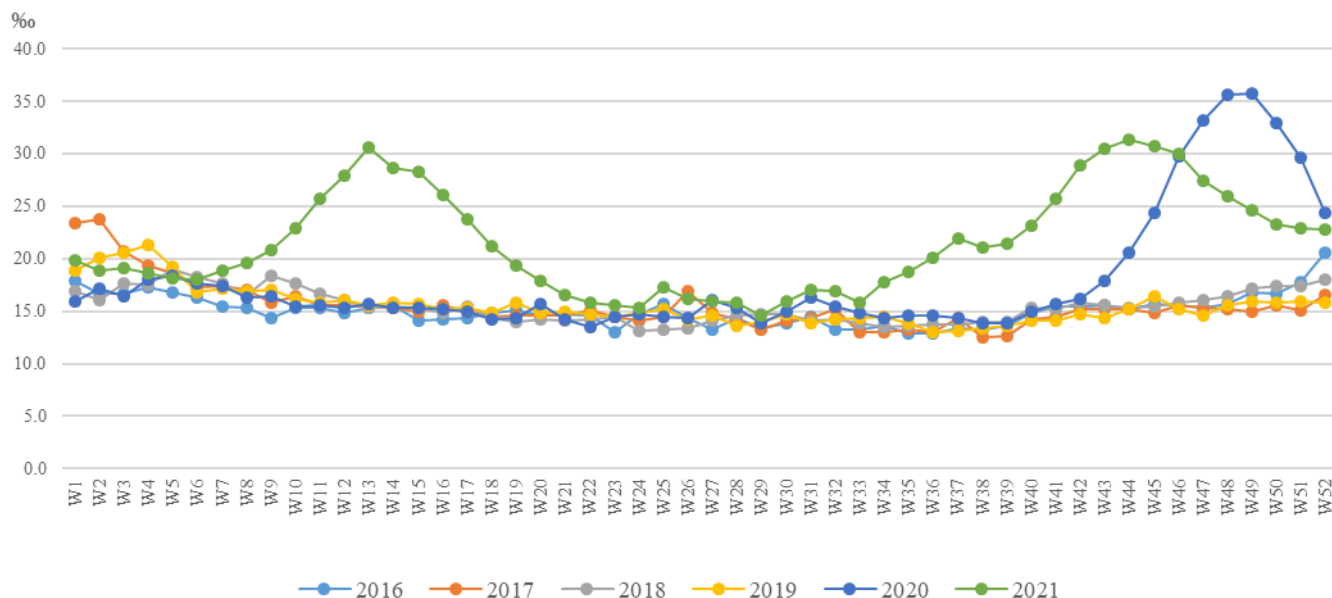
Фиг. 1. Умирения в България по седмици през 2020 и 2021 година
(1 - 52 седмица включително)

Най-висока смъртност през четвъртото тримесечие на 2021 г. е регистрирана през 44-тата седмица (1 ноември - 7 ноември) - 4 139, или 31.4 на 1 000 души от средногодишното население. Най-малко смъртни случаи през четвъртото тримесечие на 2021 г. има през 52-рата седмица - 3 000 лица, или 22.8‰.

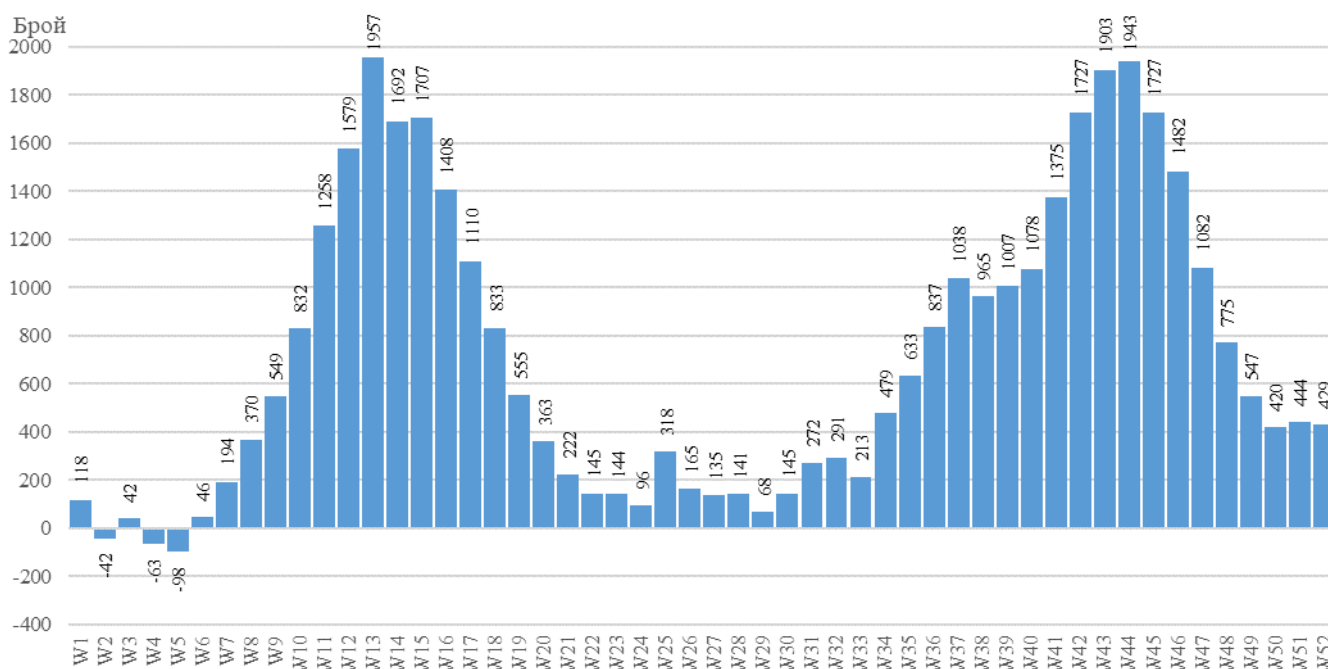
¹ Коефициентите на смъртност са приравнени към годишни, като отношението на броя на умрелите през периода лица към средногодишното население е умножено по 365 дни и е разделено на дните през съответния период.

Фиг. 2. Коефициенти на смъртност по седмици през 2016 - 2021 година

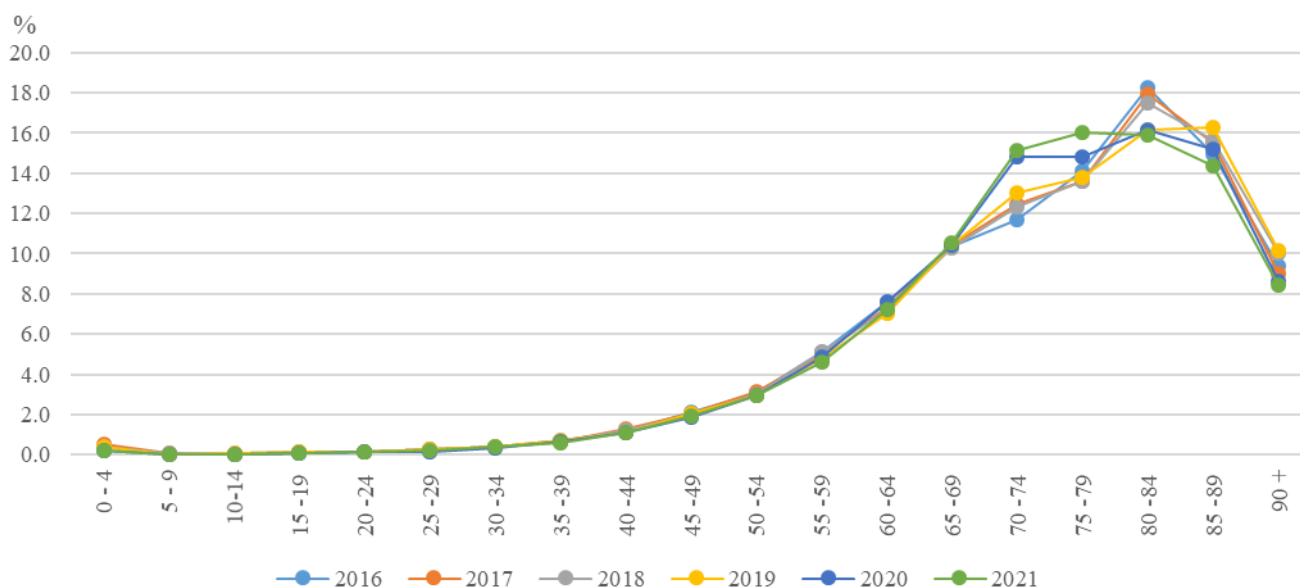
Прирастът на смъртните случаи по седмици през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо средноседмичните стойности за периода 2016 - 2020 г. е с най-висока положителна стойност през 44-тата седмица - 1 943 случая, или смъртността нараства с 88.5% спрямо базовия период (2016 - 2020 г.).

Фиг. 3. Прираст на смъртните случаи по седмици на 2021 г. спрямо средноседмичните стойности през периода 2016 - 2020 година

През четвъртото тримесечие на периода 2016 - 2021 г. възрастовото разпределение на умрелите лица се запазва сравнително еднакво във възрастовите групи до 69 навършени години. Наблюдаваме нарастване на относителния дял на умрелите във възрастовите групи от 70 до 79 години.

Фиг. 4. Относителен дял на умрелите лица по възрасти от общия брой на умрелите през четвъртото тримесечие на периода 2016 - 2021 година

В деветнадесет области на страната се наблюдава увеличение на абсолютния брой на умрелите лица през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо същия период на 2020 година. С най-висок прираст са областите Видин (19.7%), Перник (12.8%), Варна (12.7%), Добрич (12.4%) и София (столица) (11.2%). В останалите девет области е налице спад в броя на умрелите лица. С най-голям спад са областите Смолян (-8.9%), Разград (-6.1%), Търговище (-4.4%), Силистра (-3.7%) и Шумен (-3.5%).

1. Умрели през четвъртото тримесечие на 2020 и 2021 г. по области

Области	2020 (брой)	2021 (брой)	Прираст (брой)	Прираст (%)
Общо	43971	45812	1841	4.2
Благоевград	1807	1897	90	5.0
Бургас	2087	2114	27	1.3
Варна	2303	2595	292	12.7
Велико Търново	1599	1729	130	8.1
Видин	768	919	151	19.7
Враца	1206	1340	134	11.1
Габрово	933	1009	76	8.1
Добрич	1026	1153	127	12.4
Кърджали	759	752	-7	-0.9
Кюстендил	981	1045	64	6.5
Ловеч	980	1016	36	3.7
Монтана	1217	1307	90	7.4
Пазарджик	1765	1710	-55	-3.1
Перник	959	1082	123	12.8
Плевен	1738	1762	24	1.4
Пловдив	4336	4264	-72	-1.7
Разград	907	852	-55	-6.1
Русе	1603	1601	-2	-0.1
Силистра	854	822	-32	-3.7
Сливен	1126	1174	48	4.3
Смолян	720	656	-64	-8.9
София (столица)	6158	6847	689	11.2
София	1737	1756	19	1.1
Стара Загора	2112	2127	15	0.7
Търговище	815	779	-36	-4.4
Хасково	1523	1561	38	2.5
Шумен	1136	1096	-40	-3.5
Ямбол	816	847	31	3.8

През четвъртото тримесечие на 2021 г. в сравнение с третото тримесечие на годината във всички области на страната се наблюдава увеличение в броя на умрелите лица. С най-голямо увеличение са областите Видин (87.9%), Монтана (83.6%) и Кюстендил (70.5%). С най-малко увеличение са областите Търговище (21.2%), Кърджали (23.9%) и Бургас (31.9%).

2. Умрели през третото и четвъртото тримесечие на 2021 г. по области

Области	III трим. 2021 г. (брой)	IV трим. 2021 г. (брой)	Прираст (брой)	Прираст (%)
Общо	30713	45812	15099	49.2
Благоевград	1184	1897	713	60.2
Бургас	1603	2114	511	31.9
Варна	1714	2595	881	51.4
Велико Търново	1303	1729	426	32.7
Видин	489	919	430	87.9
Враца	839	1340	501	59.7
Габрово	609	1009	400	65.7
Добрич	841	1153	312	37.1
Кърджали	607	752	145	23.9
Кюстендил	613	1045	432	70.5
Ловеч	680	1016	336	49.4
Монтана	712	1307	595	83.6
Пазарджик	1154	1710	556	48.2
Перник	675	1082	407	60.3
Плевен	1217	1762	545	44.8
Пловдив	2880	4264	1384	48.1
Разград	607	852	245	40.4
Русе	1113	1601	488	43.8
Силистра	535	822	287	53.6
Сливен	780	1174	394	50.5
Смолян	483	656	173	35.8
София (столица)	4364	6847	2483	56.9
София	1168	1756	588	50.3
Стара Загора	1471	2127	656	44.6
Търговище	643	779	136	21.2
Хасково	1054	1561	507	48.1
Шумен	772	1096	324	42.0
Ямбол	603	847	244	40.5

Методологични бележки

Обхват

В съвкупността на умрелите лица се включват всички умрели, чието обичайно местоживеене (настоящ адрес) е в Република България независимо от мястото на смъртта.

Понятия и дефиниции

Събитието „смърт“ е прекъсване на жизнените функции на организма без възможност за тяхното възстановяване.

Географски обхват (територия)

При статистическата обработка на данните за смъртността умрелите лица са разпределени в регионален аспект според административно-териториалното деление на страната към края на отчетния период (населени места, общини, области и статистически райони) по „настоящ адрес“.

Източници на данни

Източник на данните за умрелите лица е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН). Умиранията се регистрират чрез документ образец „Съобщение за смърт“. Въз основа на него и не по-късно от 48 часа след настъпването на смъртта се създава Акт за смърт. Електронните актове за смърт се изпращат ежемесечно (от април 2020 г. ежеседмично) от ГД ГРАО при МРРБ на НСИ. Данните се обработват, редактират и валидират посредством Информационна система „Демография“ съгласно заложените в системата правила за валидация и контрол при обработката на демографските събития. По този начин се осигурява пълен обхват на събитията „смърт“ за България за една календарна година в съответствие с дефинициите и изискванията на Регламент (ЕС) № 1260/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската демографска статистика.

Основни показатели

Коефициент на обща смъртност (‰)

Показва броя на умрелите лица на 1 000 души от средногодишното население. Изчислява се в промили като отношение на броя на умрелите лица през годината и средногодишния брой на населението през същата година.

Коефициент на общата смъртност за части от годината (‰)

Изчислява се в промили като отношение на броя на лицата, умрели през съответния период (седмица, месец, тримесечие), към средногодишното население, умножено по 365 и разделено на броя на дните през съответния период.

Прираст на умрелите (Excess mortality)

Изчислява се като абсолютна разлика между броя на умрелите през дадена седмица и петгодишен осреднен брой на умрелите лица за съответните седмици на предходен период.